

ZRKADLO LIPTOVSKÝCH SLIAČOV

Noviny pre obyvateľov a rodákov najväčšej obce liptovského regiónu

ročník 25 | číslo 2/2023 | zadarmo

Foto: A. Kočibalová

str. 3 95. výročie vzniku dobrovoľných hasičov

Foto: Pavol Bartík

str. 15 Juniáles v ZŠ

Foto: A. Kočibalová

str. 16 Súťaž v plieskaní bičom

ÚVODNÍK

píše zástupca starostu obce
Ing. Miroslav Caban

Tento rok si v našej obci pripomínáme 95-te výročie založenia Dobrovoľného hasičského zboru. Patrí sa preto obzrieť dozadu, a pospomínať na časy už dávno minulé. Už od dávnych čias ľudia zápasili s prírodným živlom – ohňom. Z histórie je známy najmä cisársky výnos Františka Jozefa I., ktorý prikazuje povinnosť pomáhať pri likvidácii požiaru. Väčšina z týchto informácií sa dá nájsť v kronike hasičov z Liptovských Sliačov, formou zápisníc zo schôdzí.

Po rozsiahlym požiari v Liptovských Sliačoch, 2. novembra 1895 sa organizovali majetní gazdovia a na podnet vtedajšieho miestneho farára Andreja Hlinku zakúpili tri kusy pumpovacích mašín z výroby v Budapešti. Takto sa im darilo zdolávať požiare niekoľko rokov, ale dobrovoľníkom chýbal výcvik a disciplinovanosť. Podobná situácia bola v celej Rakúsko – Uhorskej monarchii a neskôr aj v prvej Československej republike.

V roku 1922 bola založená na území Slovenska Zemská hasičská jednota a s ňou začínali vznikať aj registrované hasičské zbory. V Liptovských Sliačoch sa iniciatívu ujal učiteľ rímsko-katolíckej školy Jozef Hýroš, ako absolvent vojenskej školy dôstojníkov v zálohe a v neskorších rokoch veliteľ Zemskej hasičskej jednoty Tatranskej župy.

Zbor bol založený 28. apríla 1928 a prihlásilo sa do neho tridsať riadnych členov, ktorí zložili sľub do rúk okresného veliteľa Rózahegyiho z Ružomberka. Každý z prihlásených členov dostal výstroj a to: helmu, koženú čiapku, opasok s karabínou, plátennú blúzu a plátenné nohavice. Toto bolo zakúpené zo zbierky, na ktorú prispel každý dom z obce sumou 10 korún.

Zbor sa členil na tri čaty. V prvej čate zo Stredného Sliača bol veliteľom Ondrej Ivák ml., gazdom (správcou) bol Štefan Ivák Čapík a členovia boli: Osadský Cyprián, Sleziač Jozef, Frič Ruman Ondrej, Anton Kuric Ján, Ivák Maško Ján, Ivák u Hubov Gustáv, Littva Veľkej Ján.

Druhú čatu z Nižného Sliača viedol veliteľ Ján Blaško, gazdom bol Ondrej Gvoth a členmi boli: Blaško Jozef, Huntoš Jozef, Priesol Haluštiak Ján, Priesol Volár, Maďar Ladislav, Lubelec Ján, Dvorský Ján a Richter Vilhem.

Poslednú tretiu čatu z Vyšného Sliača viedol veliteľ Ján Jacko Károl, gazdom bol Kliment Šimček a členmi boli: Šimček Ján, Bartík Ladislav, Ondrejka Vician Ondrej, Sliacky Ján, Jacko Šimáň, Frič Štefan, Ondrejka Štiavničan Ondrej a Jacko Frič Jozef.

Začiatky výcviku boli ťažké. Hasiči sa museli naučiť niečo nové, čo nikto pred nimi nerobil, nikto im to nemohol ukázať. Cvičenia bývali každý týždeň a v zbore sa zavádzali tvrdé pravidlá, ktoré často viedli aj k vylúčeniu zo zboru. Keďže zbor napredoval obrovskými krokmi, môžeme povedať, že už po roku bol na veľmi profesionálnej úrovni. Tá sa ukázala už v roku 1929, kedy vznikol veľký požiar u vtedajšieho starostu Jozefa Kelčíka. Vďaka rýchlemu a organizovanému zásahu zorelo iba niekoľko hospodárskych budov a značnú časť drevených stavieb sa podarila zachrániť. O rok neskôr sa

pokračovanie na str. 2

pokračovanie zo str. 1

hasiči zasa pasovali s podobným požiarom v Nižnom Sliači. Aj keď profesionalita zboru rástla, zastarané pumpovacie mašiny im už nestačili. Preto bol v roku 1930 vypísaný v Hasičských listoch (hasičské noviny) súbeh (tender) na motorovú dvojkolesovú striekačku. O rok neskôr, hasiči stroj aj zakúpili od Ing. Vystrčila z Telču v celkovej sume 40 058 Kč. Na túto mašinu prispel Krajský úrad sumou 15 000 Kč. Ostatné peniaze si zarobili členovia organizovaním zábav a hraním divadiel. Mašinu slávnostne posvätil dp. dekan Albín Maxián s dp. farárom Almášym a dp. kaplánom Žuffom. Krstnými otcami tejto striekačky bol notár Andrej Šepitko a z miestnych gazdov: Jozef Kelčík, Ján Hanula a Ladislav Lako. Po posviacke mašiny s ňou hasiči hneď začali poctivo trénovať a na prvom obvodnom cvičení v Lúčkach vyhrali prvé miesto. Víťazstvo vtedy podnietilo mládež a založilo sa dorastenecké družstvo, ktoré nacvičovalo s pumpovacou mašinou. V roku 1935 posvätil ružomberský dp. farár Andrej Hlinka putovný prápor, okresnej hasičskej jednotky číslo 65 a 5. septembra toho roku sa konali preteky pumpovacích mašín o spomínaný prápor. Ten vyhrali práve hasiči z Liptovských Sliačov. O rok neskôr sa chystali v obci veľké oslavy založenia zboru. Zo zakladajúcich tridsiatich členov v zbere zostali už len dvanásť. Pripravila sa sv. omša, zábava a ukážky. Nič s toho sa nakoniec nekonalo, pretože zomrel Andrej Hlinka a keďže bol obci blízky, hasiči pokladali zorganizovanie oslavy za nedôstojné, a odložili ju na ďalší rok. V roku 1939 sa okrem spomínanej oslavy hasiči tvrdo pripravovali na obhájenie putovného práporu. V septembri však vypukla 2. svetová vojna a oslavy sa nekonali. Osvet putovného práporu je od tejto doby neznámy. Cez vojnu všetci hasiči povinne vstúpili do Hlinkovej gardy, ako členovia domobrany. To im zabezpečovalo, že sa nezúčastňovali priamych bojov na fronte. Počas 2. svetovej vojny zbor stagnoval, plnil si len základné povinnosti a na zábavy a súťaže nebol ani čas a vzhľadom k vojnovej atmosfére, ani chuť. Vplyvom vojnovej atmosféry sa prestala viesť kronika. Informácie z tohto obdobia sa dajú zistiť iba z prerozprávanych príbehov a zážitkov. Po vojne sa znovu vrátil život aj do hasičského zboru. Hasiči využívali najmä vojnové prostriedky, ako napríklad nemecké prilby, montérky a namiesto dvojkolesovej striekačky dostali ľahšiu prenosnú striekačku s označením „PS-9“. Nová striekačka však bola po-

ruchová a definitívne sa pokazila pri požari v Strednom Sliači v päťdesiatych rokoch.

Na konci päťdesiatych rokov vyvrcholil aj dlhoročný spor medzi jednotlivými čatami. Prvý spor je už spomenutý v roku 1929, kedy pre zlé hospodárenie žiadala druhá čata osamostatnenie. Vtedy rozkolu zabránil veliteľ Jozef Hýroš. V roku 1959 tu však nebol nikto, kto by rozdelenie zastavil. Začiatkom šesťdesiatych rokov preto vznikli tri samostatné zložky s vlastným výborom a s vlastným hospodárením. Tieto boli zaradené do zložiek Národného frontu, ktorý združoval zbory požiarnej ochrany v Československej socialistickej republike. Po rozdelení dostal zbor z Nižného Sliača dvojkolesovú mašinu „PS-16“, a do Stredného a Vyšného Sliača boli pridelené prenosné požiarne striekačky „PPS-8“. Ku koncu šesťdesiatych rokov prišlo uvoľnenie komunistického režimu aj do hasičských zborov. Uvoľnila sa náboženská sloboda, a hasiči sa zúčastňovali verejne na náboženských akciách. Počas veľkonočných sviatkov strážievali Boží hrob. Rozvíjala sa činnosť s mládežou a dorastom, obnovovala sa výzbroj a výstroj jednotlivých zborov. Zboru z Nižného Sliača bolo zakúpené nákladné auto AVIA a postupne sa do Stredného a Nižného Sliača zakúpili prenosné striekačky „PPS-12“. Po nastolení demokracie sa v roku 1990 dočkal mašiny PPS12 aj zbor z Vyšného Sliača. Nástup demokracie priniesol aj nové vízie a začal sa v zložkách prebúdať nový kultúrny život. Konali sa výlety, zábavy, rôzne súťaže. S novým tisícročím prichádzajú noví ľudia, nové skúsenosti a nové príležitosti. Na jar v roku 2001 sa vo Vyšnom a neskôr aj v Nižnom Sliači obnovuje Plameňácke družstvo mladých hasičov. V lete v roku 2001 sa prezentovali na oslavách 750-výročia prvej písomnej zmienky obce Liptovské Sliače. Mladý duch akoby prebral ostatných členov k životu. Znova sa začínajú organizovať zábavy, guláše a brigády. V roku 2002 dala obec zboru z Vyšného Sliača auto Škoda 1203. V roku 2003 zorganizoval zbor z Nižného Sliača pohárovú súťaž – Memorál Ladislava Makovického. V roku 2005 dostal zbor z Vyšného Sliača nový hasičský prápor a po slávnostnom posvätení dp. farárom Drenubiakom zorganizovali hasiči nedeľné podujatie plné súťaží a skvelej zábavy. V lete toho roku sa vyrastení Plameňáci – už dorastenci po vyhratom okresnom kole dostali na krajské kolo súťaže previerky pripravenosti v Mošovciach. Práve tam im zlyhala mašina „PPS-12“

a preto si zbor na jeseň roku 2005 zaobstaral novú mašinu „PPS-15“. V roku 2006 sa vozový park rozšíril o Tatra 148, ktorá pribudla do zbrojnice v Strednom Sliači. V roku 2007 sa dorastenky opäť dostali na krajskú súťaž do Kláštoru pod Znievom. V silnej konkurencii obsadili piate miesto. V rámci mikroprojektov Európskej únie sa nadviazala spolupráca so Sborom dobrovoľných hasičov Haj ve Slezku a Smolkov (CZ) a tiež s Ochotníckou strážou požárnou v Lopusznej a Krempach (PL). V tom istom roku sa podarilo členom z Vyšného Sliača získať už historický unikát, hasičskú striekačku „PPS-8“. Aj vďaka tomu sa podarilo v roku 2008 nadviazať družobnú spoluprácu s dobrovoľným hasičským zborom zo Svidníka, ktorý každoročne organizuje súťaž historických mašín „PPS-8“. V lete v roku 2009 zorganizoval zbor z Vyšného Sliača podobnú súťaž historických mašín pod názvom: Hasičské dedičstvo a v jeseni branný pretek pre mladých hasičov. V zbere v Nižnom Sliači sa začala používať Š1203 a neskôr Avia Furgon. V roku 2010 bola vykonaná rekonštrukcia hasičskej mašiny „PPS-12“ na športový typ „PPS-18“, ktorý využíva zbor z Vyšného Sliača na hasičské súťaže. V roku 2014 získal zbor z Vyšného Sliača hasičskú cisternu Iveco Daily a zbor z Nižného Sliača protipovodňový vozík. V roku 2016 zorganizovali členovia hasičskú súťaž Pohár Sliačanských hasičov.

Členovia všetkých zborov sa pravidelne zúčastňovali hasičských súťaží, asistencií, pomáhali pri rôznych podujatiach ale najmä si plnili povinnosti a pomáhali pri najrôznejších živelných pohromách a požiaroch.

V živote organizácie je vek naozaj len číslo. Je pravdou, že naša organizácia je najstaršou v obci, ale nebola by to nič platné, keby nebola živá. Mojm priáním zostáva, aby sa Dobrovoľný hasičský zbor v Liptovských Sliačoch rozrastal, žil a napredoval aj naďalej, aby sme boli všade tam, kde nás bude treba.

Na záver sa mi dovoľte poďakovať: Najskôr Pánu Bohu a svätému Flóriánovi za pomoc a ochranu. Ďalej vďaka patrí všetkým, ktorí počas 95 rokov posunuli náš zbor, čo len o kúsok dopredu. Je za tým niekoľko generácií hasičov, tolerantných manželiek a vedení obecného úradu resp. predstaviteľov komunálnej politiky.

Ing. Miroslav Caban
– Veliteľ DHZ
Vyšný Sliač

Vážení spoluobčania, ako starosta obce sa chcem poďakovať našim dobrovoľným hasičom za to, že ochraňujú majetok blízkeho a pomáhajú pri organizovaní kultúrno-spoločenských akcií v našej obci. Robia všetko na úkor svojho voľného času. Za všetku ich činnosť im ďakujem a vážim si ich prácu.

Vaš starosta

Koláž k 95. výročiu vzniku DHZ v Liptovských Sliačoch.

Zdroj: OcÚ

Spoločné foto – 95. výročie vzniku dobrovoľných hasičov v našej obci.

Foto: Anna Kočibalová

Slávnostný obed za účasti priateľov z Českej a Poľskej republiky.

Foto: Anna Kočibalová

Oceňovanie.

Foto: Anna Kočibalová

Sprievod zo svätej omše do kultúrneho domu.

Foto: Anna Kočibalová

Sv. omša za účasti dobrovoľných hasičov.

Foto: Anna Kočibalová

PRÁCE V OBCI

Vážení spoluobčania,

chcem Vás informovať o veciach a prácach, na ktorých vedenie obce pracuje a projektoch, ktoré nás čakajú do budúcnosti. Dokončili sme náter strechy Domu nádeje farbou na novom cintoríne v Strednom Sliachi, ktorá je pokrytá plechom a už to nutne potrebovala. V týchto dňoch naši zamestnanci pracujú na premiestňovaní knižnice z kultúrneho strediska do bývalých priestorov eLSe klubu, pri tenisových kurtoch, kde knižnica bude od 1. septembra fungovať. Táto zmena sa uskutočnila z dôvodu vytvorenia ďalšej triedy MŠ v priestoroch, kde bola knižnica, pretože sa nám do MŠ pri zápise prihlásilo viac ako 36 detí, ktoré sme neboli schopní prijať do MŠ. Mňa, ako starostu obce táto skutočnosť veľmi teší, pretože obec sa rozvíja a toto sú prevažne deti rodín, ktoré si u nás postavili, alebo zakúpili rodinné domy. Takže kultúrne stredisko už bude plné detí, a bude to dobré aj z toho dôvodu, že budú mať vedľa svojich tried pekné moderné detské ihrisko, ktoré sa ide začať stavať po skončení školského roka, na priestore medzi KSLS a predajňou Coop Jednoty. Výstavba detského ihriska na námestí v Strednom Sliachi sa začne v polovici júla 2023. Chodník medzi Stredným a Vyšným Sliachom sme skolaudovali a je plne funkčný. Do konca augusta prebehne výberové konanie na zhotoviteľa výstavby chodníka pre chodcov, popri pánovi Kováčikovi na ulicu Pod Skálím vo Vyšnom Sliachi. Projektanti pracujú na chodníku pre chodcov v Nižnom Sliachi, od autobusovej zastávky pod domovom dôchodcov až na začiatok obce po pravej strane, keď vychádzate do Ružomberka. Objednali sme, na žiadosť poslancov za Nižný Sliach, dve nové autobusové zastávky, ktoré budú umiestnené v Nižnom Sliachi, prvá na začiatku obce a druhá pri reštaurácii Rak. Pred mesiacom som písal riaditeľovi Slovenského vodohospodárskeho podniku š. p. do Bratislavy, do odštepného závodu Piešťany a Povodia Váhu v Ružomberku, aby sa vyjadrili, kedy sa začnú práce na úprave koryta potoka Sliachanka v Nižnom Sliachi, od začiatku obce po lavičku na ulicu Jarnú pri pánovi Salákovi. Ako prílohy som im poslal dve zápisnice z dvoch pracovných zasadnutí, ktoré sa uskutočnili na

Ocú v našej obci, kde bolo povedané a zapísané že tento projekt sa uskutoční. Prišla mi odpoveď, s ktorou som veľmi spokojný, pretože sa vyrieši problém, ktorý obmedzí možné záplavy na kritických miestach v Nižnom Sliachi. Takže harmonogram projektu realizácie je schválený a nasledovný. Do konca roka 2023 dokončiť projektovú dokumentáciu so všetkými náležitostami. Do konca roka 2024 uskutočniť všetky prekládky inžinierskych sietí, vodovodného potrubia vedenia elektriny so stĺpmi a vedenia telekomunikačných rozvodov z priestorov, kde budú umiestnené oporné železobetónové bloky. Začiatok reálnych prác jar 2025. V Strednom Sliachi sa do polovice júla uskutoční predĺženie kanalizácie, vody a elektriny v lokalite Nižné Hradky, povýše bytovky Jána Moravu, z dôvodu rozširovania individuálnej bytovej výstavby. Riešime aj kanalizáciu, vodu a elektrinu v časti novej IBV Vyšné Skaliská vo Vyšnom Sliachi, kde už máme 3 rodinné domy a ďalšie žiadosti o výstavbu, ale sú tam veľké prekážky, pretože vyriešenie pozemkov medzi dvoma susedmi, cez ktoré má viesť cesta a všetky inžinierske siete je problematické. Veľmi ma teší, že do našej obce stále pribúdajú noví obyvatelia. Musím spomenúť ešte jednu vec, a to, že sa uskutočnilo jednanie medzi obcou a Slovak Telekom, a. s., o tom, že zavedú do obce najrýchlejší internet a dokážu ho doviesť ku každému záujemcovi. Mojou podmienkou podpísania zmluvy je, aby jedno optické vlákno bolo vyčlenené pre obec. Napokon sme sa dohodli a obec bude mať 35 kamier. V problematických miestach obce napríklad pred cintorínom vo Vyšnom Sliachi, pred cintorínom v Nižnom Sliachi, prameň Teplica a rôzne ďalšie miesta budú v rámci projektu monitorované, ale aj miesta kde sa porušujú dopravné predpisy. Výsledkom bude špičková miest-

pokračovanie na str. 6

Začiatok výstavby nového detského ihriska.

Autor: Veríme v Zábavu, s. r. o.

pokračovanie zo str. 5

nosť na OcÚ s monitormi. Na budúci rok, čiže 2024 chceme zhotoviť asfaltový koberec na ulici Blážová v Nižnom Sliači, kde boli dobudované všetky inžinierske siete a cesta sa môže robiť. Samozrejme, že popri všetkých týchto veciach nás čaká dokončenie hasičskej

zbrojnice v Strednom Sliači, čo je možnou prioritou, lebo je to námestie našej obce. Čaká nás rozmeranie a zhotovenie nového chodníka na novom cintoríne, pri Dome Nádeje v Strednom Sliači v svahu nad terajšími hrobmi. Chceme zakúpiť elektrický vozík, ktorý dopraví rakvu z domu nádeje až k hrobu. Zakúpili sme pozinkované stĺpy na rozšírenie verejného osvetlenia a obecného rozhlasu ulice Pod kostolom vo Vyšnom Sliači a ulice k Medokýšu v Strednom Sliači. Pracujeme aj na rozšírení kanalizácie, elektriny a vody na ulici Pod Kostolom vo Vyšnom Sliači, ktorá bude prepojená s hlavnou cestou pri vstupe do Vyšného Sliača popri prvom dome vo Vyšnom Sliači, smerom ku novému kostolu. Nemôžem nespomenúť, že na Ministerstve školstva SR máme odovzdané dva vypracované projekty, ktoré sú v havarijnom stave a to je za 1: rekonštrukcia a nadstavba budovy školských dielní a celková rekonštrukcia chodníkov a vstupnej pergoly od budovy 5 – 9 do telocvične. Tu čakáme len na rozhodnutie ministerstva, ktoré by malo prísť každú chvíľu. V najbližšej dobe ideme naviezť frézovaný asfalt na novovytvorenú Tatranskú ulicu, kde sú osadené cestné obrubníky a na budúci rok sa tam zrealizuje 5cm vrstva povrchového asfaltu. Vedenie obce plánuje zakú-

penie stroja (v štýle prívesného vozíka, kde bude miešačka a plynový náhrev asfaltu, aby sme si mohli opravovať výtlky a poškodené časti miestnych komunikácií z vlastných zdrojov. Musím spomenúť ešte jednu veľmi dôležitú vec, ktorá nás čaká a to je projekt sceľovania pozemkov v našej obci, čo sme povinní zo zákona uskutočniť. V okrese Ružomberok to už zrealizovala obec Liptovská Štiavnica, teraz sa to udeje v našej obci a potom nasleduje Liptovská Lúžna. V kultúrnom dome sa uskutočnil verejný hovor, kde pracovníci Okresného úradu informovali občanov o celkovej problematike tohto projektu. V úplnej skratke to znamená, že v katastri našej obce už nebude môcť byť menší pozemok ako 400 m². Čiže viacero malých pozemkov sa bude dávať na jedného majiteľa a ďalším majiteľom malých pozemkov sa určia nové lokality, ktoré sa budú dávať dokopy. Všetko sa dá zvládnuť, keď máte podporu v obecnom zastupiteľstve a ja som ako starosta rád, pretože to tak je. Dúfam, že to tak aj zostane, a aj za vašej podpory, milí spoluobčania, budeme môcť pracovať ďalej na zlepšovaní kvality života v našej obci

Mgr. Milan Frič
starosta obce Liptovské Sliače

Náter strechy na Dome nádeje. Foto: OcÚ

Začiatok výstavby nového detského ihriska na námestí v Strednom Sliači.

Autor: Veríme v Zábavu, s. r. o.

Starosta praje všetkým matkám k ich sviatku veľa šťastia, zdravia a Božieho požehnania

DEŇ MATIEK

14.05.2023 sa v KD v Strednom Sliači uskutočnila akcia pri príležitosti Dňa Matiek, ktorú organizoval OcÚ pre naše milované mamy.

Na podujatí vystupovala hudobná skupina Kašubovci, ktorá vytvorila vynikajúcu atmosféru v naplnenej sále kultúrneho domu

REGIONÁLNE PEXESO

V každom človeku je kúsok hravého a zvedavého dieťaťa, ktoré s očakávaním otáča kartičky pexesa, aby ako prvé našlo správnu dvojicu. No v našom pexese nehľadáme páry. Práve naopak. Ide o jedinečné pexeso – pexeso zložené z originálov. Jeho jedinečnými dielikmi sú školy patriace do Združenia škôl s regionálnym zameraním, ktoré sa 24. mája 2023 zišli v Liptovských Sliačoch v amfiteátri Pažite.

Cieľom tohto stretnutia bola prezentácia škôl s regionálnou výchovou. Prehliadka škôl bola zameraná na folklór, takže nechýbali pestré tance, hry detí na pažiti, spevy, choreografie a dramatizácie. Hudobné nástroje a ľudové piesne dotvárali tú správnu atmosféru podujatia. Súčasťou pexesa boli aj stánky, kde jednotlivé školy prezentovali svoje výrobky či regionálne dobroty. Priamo na mieste žiaci z jednotlivých škôl predvádzali tkanie cigánskych tkaníc, pečenie rozvoníavajúcich bryndzových obľátok, tkanie na ráme, česanie ovčej vlny, paličkovanie čipiek či výrobu krepových ruží. Prítomní sa mohli pokochať priam umeleckými výrobkami z hlíny, drevenými hračkami, tkanými kobercami, drotárskymi výrobkami, vlnenými produktami i prepracovanými šperkami.

Podujatie zorganizovala Základná škola s materskou školou Jozefa Hanulu v Liptovských Sliačoch. Slávnostný program otvorila hymna školy „Pod Salatinom“, po ktorej nasledovali príhovory starostu obce Milana Friča, predsedu Združenia škôl s regionálnym zameraním Petra Harmata zo Základnej školy s materskou školou Malatiná

a pani riaditeľky Základnej školy s materskou školou Jozefa Hanulu v Liptovských Sliačoch Márie Hatiarovej.

Prvú dvojicu pexesa odhalili domáci z Liptovských Sliačov. V úvode programu sa predstavil DFS Sliačanček. Najskôr sa rozozvučali tóny heligónky, potom mladšie dievčatá „vyniesli Murienu“ a všetci sme spolu s tanečníkmi privítali „novô leto“. V programe sa predstavili aj staršie dievčatá s dievčokým tancom „Dou Vyšnejsou“ a najmenšie deti predviedli hravé pásmo „Hybajte do Pažit“.

Pásmo zostavené z tradícií a zvykov liptovských pltníkov v podaní Základnej školy s materskou školou v Likavke bolo už druhou odhalenou dvojicou pexesa. Pltnícky život na Liptove mocne zapôsobil aj na detskú predstavivosť. A odtiaľ je už len krôčik ku detskej hre, v ktorej sa odrazilo detské vnímanie statočnosti a obetavosti liptovských pltníkov.

Základná škola s materskou školou Malatiná nás vzala k potoku, kde sa kedysi bielilo plátno. Pri škole pôsobiaci detský folklórny súbor už dlhé roky reprezentuje školu na folklórnych slávnostiach i školských besiedkach. V regionálnom pexese sa predstavili s pásmom „Dolu pri potôčku“.

Štvrtá odhalená dvojica pexesa patrila Základnej škole Jozefa Horáka z Banskej Štiavnice, ktorá sa primárne sústreďuje na zachovanie baníckej tradície. Preto to nemohlo byť inak ani v našom regio pexese a predstavila sa scénkou a dramatizáciou textu „Statočný haviar a permoník“. Vypočuli sme si tiež známe i menej známe banícke piesne, na-

príklad „Vstávaj Honzo“, „Dneska fárať nepôjdem“, „Keby si nám Nácko fárau“. Ale Nácko fárať nešiel, lebo sa nám prihovril krátkym vtipom v štiavnickom dialekte, a tak nás všetkých dobre naladil na certifikáciu nových i starých škôl. O čo ide? Škola je týmto slávnostným aktom uvedená do združenia regionálnych škôl.

Po slávnostnom odovzdaní certifikátov nasledovala milá vsuvka programu – tombola. Každá škola pripravila originálny darček v duchu remesla a tradície, z výrobkov typických pre svoj región. Darčeky sa pomiešali, presne tak, ako sa miešajú dvojice pexesa a náhoda určila, ktorý darček poputuje na jednotlivé školy.

Na Horehroní sa hovorí „čo dedina, to reč iná“. I toto bola jedna z nájdeného páru pexesa v pokračujúcom programe. Pre Heľpu je charakteristické, že jej obyvatelia majú obdivuhodne vyvi-

Účastníci regionálneho pexesa, ktorého hostiteľom bola naša ZŠ s MŠ.

Foto: Mgr. Michal Slašťan

Prezentácia tvorivosti našich žiakov. Foto: Mgr. Michal Slašťan

Naše žiačky prezentovali naše tradície. Foto: Mgr. Michal Slašťan

nutý vzťah ku kultúrnemu dedičstvu otcov. Na to kladli dôraz i pri svojej prezentácii.

Hostia z Očovej nám do pexesa priniesli obrázky s vôňou pečeného chleba. Programovým pásmom „Povedau mi jeden chlapec, tulajtom...“ sa predstavili deti DFS Poľana, ktorý je dôležitou súčasťou Základnej školy s materskou školou Mateja Bela Funtíka v Očovej a výraznou mierou pomáha pri rozvíjaní a uchovávaní ľudových a folklórnych tradícií Podpolania.

Posledné pexesové dvojice sa vždy ešte premiešajú. Tentokrát sa premiešali Základná škola Juraja Slávika v Dobrej Nive a Základná škola Petra Škrabáka v Dolnom Kubíne. Obidve školy do bohatého kultúrneho programu prispeli neoceniteľným bohatstvom. DFS Dobronka z Dobrej Nivy nedávno oslávila okrúhle výročie a v regio pexese sa predstavila s pásmom „Na tetku“. O niečo mladším DFS Kolovrátkov sa môže popýšiť Základná škola Petra Škrabáka v Dolnom Kubíne, ktorý navštevujú

žiaci 1. stupňa. Predstavili sa novým „Jarným pásmom“, ktoré dotvárali detské piesne, tance a riekanky.

Hra pexesa končí, keď sú všetky páry v pexese odhalené. Ale kto je víťaz? Víťazmi sú predsa tí, ktorí majú otvorené srdce na to, aby doň prijali to, čo sa im snažíme odovzdať – hodnoty, tradície, remeslo. Víťazmi sú rovnako organizátori tohto podujatia, jeho účastníci, pedagógovia i žiaci, ktorým záleží na kultúrnom dedičstve a milujú svoj región.

Kolektív ZŠ

Starosta obce odmenil členov DFS Sliačanček za vynikajúcu reprezentáciu obce celodenným bezplatným pobytom v Bešeňovej.

Foto: Pavol Bartík

DEŇ DETÍ

Priestory školského dvora a telocvične našej základnej školy sa 31. 5. 2023 rozozvučali detským smiechom, radosťou a elánom. Učeniu v tento deň odzvonilo a žiaci 7. až 9. ročníka si zmeľali sily vo volejbale. Piataci a šiestaci súperili vo vybíjanej. Slniečné lúče zohrievali tváre našich žiakov pri prekonávaní rôznych športovo-zábavných aktivít. Pri príjemnej hudbe batikovali tričká, hrali spoločenské hry, stolný tenis, bedminton alebo čítali knihy či opekali špekačky. Detské nadšenie bolo neopísateľné. Úsmevy na tvárach a detská bezstarostnosť vyplňali dopoludňajšie pohodové chvíle. V slnečnom počasí ich osviežili nanuky od OÚ Liptovské Sliače.

Žiaci prvého stupňa opustili brány školy a išli sa v tento deň kultúrne vyžiť do kina. Detičky vnímali rozprávku veľmi pozorne a plní dojemov a spokojnosti odchádzali očarení domov.

Kolektív ZŠ

Naši žiaci na návšteve kina.

Foto: archív ZŠ s MŠ

MDD v areáli základnej školy.

Foto: archív ZŠ s MŠ

AKTIVITY NAŠEJ MATERSKEJ ŠKOLY V ZÁVERE ŠK. ROKA

V mesiaci máj prebiehala súťaž „Čerstvé hlavičky – Kaufland“, do ktorej sa aktívne zapojila aj naša materská škola. Projekt „Čerstvé hlavičky“ napomáha k motivovaniu a vzdelávaniu detí v dôležitosti konzumácie ovocia a zeleniny.

Hlasovanie prebiehalo celý mesiac a denne sa doňho zapájali rodičia, učitelia aj známi MŠ, za čo im srdečne ďakujeme. Sme veľmi radi, že vyhrala práve naša materská škola, ktorá tak bude raz týždenne dostávať počas celého školského roka ovocie alebo zeleninu.

V stredu, 1. 6. sa deti zobudili s očakávaním. Bol predsa Deň detí a v našej materskej škole sa niesol v indiánskom duchu. Deti si vyrobili indiánske čelenky, náhrdelníky, tričká a vybrali sa zdolávať nové výzvy. Naši „indiáni“ sa hralo popasovali so všetkým, čo im stálo v ceste a dobre sa zabavili. Deň detí bol plný úsmevu, pohybu a radosti „našich“

detí. Veríme, že naplnil ich očakávania a odchádzali spokojné a šťastné ☺.

Dňa 10. 6. sme sa zúčastnili tradičného podujatia – Juniálesu, na ktorom vystupovali deti zo všetkých tried materskej školy. Juniáles sme začali vystúpením v Pažitiach, kde nás neodradil ani dážď. Pokračovali sme sprievodom za spevu až do kultúrneho domu, kde zábava pokračovala. Deti vystupovali v tradičných sliačanských krojoch a pripomenuli si tak ľudové tradície. Chceli by sme sa aj touto cestou poďakovať rodičom, ktorí sa podieľali pri organizácii tejto akcie.

ROZLÚČKA S PREDŠKOLÁKMI

Prišiel čas, kedy naši predškoláci odložia svoje hračky a budú sa prispôsobovať dôležitejším každodenným povinnostiam. Ešte si živo pamätáme ich uplakané tváričky, ktoré boli odpútané z náručia

svojich rodičov do celkom cudzieho prostredia. Práve preto sa vždy snažíme, aby toto prostredie bolo vytvorené srdcom, dušou a aby deťom pripomínalo rodinné prostredie. Slzičky detičkám vyschli s pribúdajúcimi dňami, keď zistili, ako je im v materskej škole dobre, našli si kamarátov a zžili sa s prostredím. Ani sme sa nenazdali a z našich drobcov vyrástli krásne veľké deti, ktoré sú pripravené na vstup do základnej školy.

Deti sa pekne s krátkym programom rozlúčili s pani učiteľkami, upratovačkami, kuchárkami ako aj s deťmi všetkých tried MŠ. Venovali každému malú pozornosť na pamiatku, potešili nás peknou piesňou i básňou. Zo srdca im želáme, aby im dnešný čarovný úsmev na rozžiarených tváričkách vydržal aj v budúcnosti.

Mgr. Sabina Martonová,
Mgr. Simona Gejdošová

SVIATOSŤ BIRMOVANIA V OBCI

Birmovanie je sviatosť kresťanskej dospelosti, ktorou nás Duch Svätý robí svedkami Ježiša Krista. Zdokonaľuje v nás krstnú milosť a dáva nám Ducha Svätého.

Boží Duch je štedrým darcom Božích milostí a darov. V duchu týchto myšlienok sme prežili v našej obci slávnostnú, slnkom zaliatu sobotu dňa 3. 6. 2023, ktorá bola sviatkom zoslania Ducha Svätého. Pre našich 77 detí bol tento deň ešte slávnostnejší, pretože prijali sviatosť birmovania. Slávnosť udeľovania svätého birmovania, bola završením niekoľkých mesiacov dlhej cesty. V piatok pred týmto slávnostným dňom pristúpili spolu s rodičmi a birmovnými rodičmi k svätej spovedi.

Počas svätej omše prijalo 77 mladých ľudí sviatosť birmovania od emeritného pomocného biskupa Spišskej diecézy Mons. Andreja Imricha. V príhovore otec biskup našim birmovancom pripomenul

dôležitosť tejto sviatosti pre ich cestu životom kresťanskej dospelosti a zaželel, aby im na nej pomáhali dary Ducha Svätého. Vyzval ich, aby kresťanstvo nebrali len formálne, ale že pravým znakom kresťanstva má byť ochota priniesť obeť lásky.

V tejto chvíli je potrebné vyjadriť naše poďakovanie všetkým, ktorí im na tejto ceste pomáhali.

Poďakovanie patrí v prvom rade našim kňazom a to pánovi farárovi Jaroslavovi Chovancovi a pánovi kaplánovi Martinovi Kováčovi, ktorí s trpezlivosťou a prostredníctvom láskavého slova pripravovali birmovancov na tento deň a vstúpili im lásku k Duchu Svätému.

Birmovanci sa pripravovali v skupinkách, kde ich viedli animátori a obetovali im svoj voľný čas a snažili sa na nich preniesť svoje nadšenie pre vieru. Atmosféru tohto slávnostného slnečného dňa doplnil hudbou a spevom spevokol.

Naše poďakovanie patrí aj Vám všetkým, ktorí ste pomáhali pri príprave a organizácii samotnej slávnosti, tak aby celá slávnosť prijatia sviatosti birmovania prebehla dôstojne. Je potrebné spomenúť tých, čo pomáhali pri upratovaní a výzdobe kostola, hlavne pani kostolníčke p. E. Tatárikovej, našim požiarnikom z Vyšného Sliača, ktorí sa postarali o plynulú dopravu. Ďalej p. M. Mojšovej za nezištné upečenie spomienkových perníkových srdc a p. V. Bartíkovej za prípravu obetných darov.

Boží Duch je nad nami v každej chvíli, je to naša sila a s ním môžeme prežívať každý okamih ako posvätný.

Preto povzbudíme v rodinách našich birmovancov, aby si tento deň, keď sa ich dotkol Duch Svätý pripomínali s radosťou.

Pavol Bartík

Sv. omša Sviatosť birmovania.

Foto: Peter Antol

NECHAJTE MALÍČKÝCH PRICHÁDZAŤ KU MNE...

Prvú júnovú nedeľu, na Sviatok Najsvätejšej Trojice, sa v našej farnosti konala veľká slávnosť. Tridsať detí po prvýkrát prijalo do srdiečka Pána Ježiša.

Od začiatku školského roka sa deti pripravovali na hodinách náboženstva a na detských svätých omšiach. V sobotu pred slávnosťou si vykonali prvý-

krát svätú spoveď, aby v nedeľu s čistými srdiečkami pristúpili k prvému svätému prijímaniu.

Veľké poďakovanie patrí našim kňazom – pánovi farárovi Jaroslavovi Chovancovi a pánovi kaplánovi Martinovi Kováčovi za ich trpezlivosť a láskavý prístup, pani kostolníčke za peknú výzdobu, Mirke Kelčíkovej a Ivke Bartíko-

vej, že deti naučili piesne, ktoré potom zaspievali spolu s detským spevokolom a krásne dotvorili nádhernú atmosféru celej slávnosti.

Detičkám prajeme, aby sa milosť, ktorú prijali, v ich srdciach rozmáhala a bola radostou a požehnaním pre svoje rodiny aj pre celú našu obec.

Ing. Jana Zuskinová

Prvé sväté prijímanie.

Foto: Peter Antol, Marek Tvarožný

LIPTOVSKÉ SLIAČE V KROJI A REMESLE

Podujatie pod týmto názvom sa uskutočnilo v Kultúrnom dome v nedeľu 28. mája 2023. Zaujímavú akciu pripravilo Kultúrne stredisko Liptovské Sliache v spolupráci s remeselníkmi a výtvarníkmi z obce i z Liptovského Mikuláša. Náv-

števníci podujatia videli mnohoraké časti sliachanského kroja a rôzne doplnky, krásne obrazy, unikátne paličkované čipky, veľmi pekné mosadzné práce, zaujímavé kožené výrobky, modely vzácných drevených stavieb i ďalšie

exponáty súvisiace s ľudovými tradíciami Sliachov. Súčasťou prezentácie boli aj unikátne veľkorozmerné fotografie sliachanských krojov, ktoré zapožičalo Liptovské kultúrne stredisko.

Alena Balážecová

Čipkárky a paličkovanie.

Foto: A. Kočibalová

Náš rodák a jeho krásne obrazy.

Foto: A. Kočibalová

Účastníci podujatia, naši talentovaní spoluobčania spolu s hosťami.

Foto: A. Kočibalová

Návštevníci...

Foto: A. Kočibalová

... a produkty ľudových umelcov.

Foto: A. Kočibalová

AKO V SLIAČOCH SADILI MÁJA

Na bohaté májovnícke tradície v Liptovských Sliačoch nadviazali aj v tomto roku. Pekné podujatie pripravili pani učiteľky z Materskej školy v spolupráci s členmi FSk Sliačanka. Mládenci a muži z folklórnej skupiny deťom predviedli ako v Sliačoch sadili máje v minulosti. Do programu sa zapojili aj chlapci a dievčatá, ktorí všetkým prítomným zaspievali a zatancovali. Najväčší význam tohto vydareného podujatia bol v tom, že súčasná generácia ukázala a odovzdala najmladšej generácii to, čo sa ona naučila od svojich predchodcov.

Alena Balážecová

Sadenie mája pre našich najmenších.

Foto: Alena Balážecová

SLÁVIK SLOVENSKA 2023

Mesiace máj sme privítali zvučnými tónmi ľudových piesní. 3. mája 2023 sme sa s našimi žiakmi v Ružomberku zúčastnili okresného kola v speve ľudových piesní Slávik Slovenska 2023. Základnú školu reprezentovali v I. kategórii Karolína Lisá, v II. kategórii Michaela Benčová a v III. kategórii Miriama Mudičková. Krásne výkony našich speváčok nám priniesli nasledovné ocenenia od porotcov – 3. miesto v I. kategórii si vyspievala Karolína Lisá a v III. kategórii obsadila 2. miesto a zároveň sa stala náhradníčkou na postup do krajského kola Miriamka Mudičková. Všetkým srdečne gratulujeme a ďakujeme za reprezentáciu školy.

Kolektív ZŠ

Úspech na súťaži Slávik Slovenska.

Foto: archív ZŠ

DEVIATACKY JUNIÁLES 2023

Naša cesta základnou školou sa chýli ku koncu. Spoločne prežívame posledné chvíle na základnej škole v Liptovských Sliačoch. Ako už býva na našej škole tradíciou, s našou školou sme sa rozlúčili deviatackým Juniálesom. Je nám cťou, že sme tí, ktorí pokračujú vo zvykoch a tradíciách našej dediny. Je to len nedávno, keď mnohí z nás sprevádzali starších deviatakov lúčiach sa so školou. Naš Juniáles sme začali pobožnosťou v kostole sv. Šimona a Júdu v Strednom Sliači. Odtiaľ sme

pokračovali sprievodom do školy, kde sa k nám pridali aj mladší žiaci v krojoch, ostatní ľudia z dediny. Slávnostný sprievod spred ZŠ sa začal o 15:00. Odtiaľ sme šli do Pažit, kde sme predviedli našu choreografiu a rozkazovačky na našich učiteľov. Vystúpenie sme obohatili piesňou „V tej našej škole“, ktorú sme si sami vymysleli. Občas bolo pre nás náročné nacvičovať a opakovať choreografiu a spievať piesne, no i tak sme to nevzdali a sme na seba hrdí, že sme to úspešne zvládli. Za tú-

to skúsenosť ďakujeme všetkým, ktorí pri nás stáli a pomohli nám to dotiahnuť až do konca. Odmenou pre nás boli aj ľudia, ktorí nás prišli podporiť, povzbudiť a vyčarili nám úsmev na tvári svojím potleskom.

My, ktorí sme Juniáles zažili, pozývame budúcich deviatakov, aby si nenechali ujsť tento jedinečný zážitok, ktorý sa koná iba v Liptovských Sliačoch, ako v jedinej obci na Slovensku.

kolektív deviatakov

**Starosta obce ďakuje
rodičom žiakov
9. ročníka ZŠ
a pani riaditeľke ZŠ s MŠ
Mgr. Márii Hatiarovej
za uskutočnenie
tradičného Juniálesu,
ktorý je v našom regióne
výnimočný a zdôrazňuje
krásu tradícií našej obce.**

Juniáles v základnej škole.

Foto: Pavol Bartík

„1. PLIESKANIE BIČOM 2023“

Prvý ročník tejto netradičnej súťaže sa konal v nedeľu 11. júna 2023, ako sprievodné podujatie na 13. ročníku Hasičského dedičstva. 12-násobný majster v plieskaní bičom, František Lupták, pripravil túto akciu v spolupráci s Obecným úradom a OZ Dráčík.

V kategórii dospelých sa umiestnili na 1. mieste Alexander Ondrejka z Ružomberka, na 2. mieste Jozef Štajer z Lipt. Sliačov a na 3. mieste Matúš Hlad z Kongskej. Kategória detí – 1. miesto Marek Štajer, Lipt. Sliače, 2. miesto Samuel Ba-

čík, Lipt. Štiavnica a 3. miesto Matúš Tarač, Ružomberok. Víťazom srdečne gratulujeme.

O zdarný priebeh podujatia sa pričínili aj dobrovoľníci, o stánok a predaj kožených výrobkov sa starala Slávka Saganová, súťažiacich zapisoval Pavol Littva a súťaž moderovala Alenka Balážecová, za čo im pán František srdečne ďakuje, a poďakovanie patrí aj Milke Šimčekovej za výrobu dvoch krojovaných postavičiek na ozdobu súťažného kláta.

Osobitné poďakovanie František Lupták vyjadruje hasičom z Vyšného Sliača za zapožičanie ich upraveného priestoru, stánkov a ozvučenia, no hlavne starostovi obce Mgr. Milanovi Fričovi, za ústretovosť, povzbudenie a poskytnutie diplomov a finančných odmien pre víťazov. Okrem toho sa starosta s organizátorom dohodli, že aktivita „Plieskanie bičom“ bude sprievodným podujatím aj na ďalších obecných akciách.

Text v mene Františka Luptáka spracovala Anna Kočibalová

Prvý ročník súťaže v plieskaní bičom.

Foto: Anna Kočibalová

Nielen plieskať ale aj triať je umenie.

Foto: Anna Kočibalová

VYDARENÝ 13. ROČNÍK HASIČSKÉHO DEDIČSTVA V LIPTOVSKÝCH SLIAČOCH

V nedeľu 11. júna OZ Dráčik v spolupráci s Obcou Liptovské Sliače zorganizovali v poradí už 13. ročník ojedinelej súťaže historických mašin PPS8 „Hasičské dedičstvo“. Organizátori pre návštevníkov tento rok pripravili znova bohatý program a to aj formou prezentácie miestnych remeselníkov, ukážok hasičskej techniky, či súťaží a atrakcií pre deti. Najväčším lákadlom pre deti bol osem metrov vysoký skákací hrad, ktorý organizátori zabezpečili v spolupráci sponzorov pre deti zadarmo. Celkovo sa súťaže zúčastnilo jedenásť družstiev a najlepšie sa darilo družstvu z DHZ Liptovská Štiavnica, kto-

ré obsadilo prvú priečku. Trofej za druhé miesto putovala do susednej obce Partizánska Ľupča a tretie miesto vyhrali chlapci z Hubovej. Domácomu družstvu, ktorému „štrajkovala“ hasičská mašina zostala zemiaková – štvrtá priečka. Na druhej strane treba podotknúť, že technika vyrábaná v polovici minulého storočia, už má na to aj nárok. Po hlavnej súťaži nasledovala silová disciplína preťahovanie lanom, ktorú ovládli borci z Partizánskej Ľupče. Na záver programu pripravili organizátori pre deti ešte „čerešničku na torte“ v podobe hasičskej peny, v ktorej sa deti do sýta vyšantili.

Na záver sa chceme poďakovať obecnému úradu Liptovské Sliače, pod vedením Mgr. Milana Friča za spoluprácu a ústretovosť a tiež sponzorom, bez ktorých by to nešlo: Vodárenská spoločnosť Ružomberok, Holzwood – Peter Ivák, Pohrebníctvo Azíz, Pneuservis D&K – Dávid Kušnír, Elektrorevízie Pavel Král, Roman Záchej, Matej Bielený, Milan Jacko, Vrkôčik – Mirka Janigová, rodina Krížovská, František Lupták, Mgr. Emília Šimčeková a všetci členovia OZ Dráčik a DHZ Vyšný Sliač.

Ing. Miroslav Caban
– veliteľ DHZ Vyšný Sliač

Súťaž Hasičské dedičstvo – slávnostný nástup – zahájenie.

Foto: Anna Kočibalová

Otvorenie súťaže Hasičské dedičstvo.

Foto: Anna Kočibalová

Hlavní usporiadatelia DHZ Vyšný Sliač.

Foto Anna Kočibalová

Naša budúcnosť.

Foto Anna Kočibalová

HASIČI NA MAKOVICI

V nedeľu 7. mája sa členovia DHZ Vyšný Sliač a OZ Dráčík zúčastnili na 30. ročníku výstupu na horu Makovica, kde sa nachádza najvyššie položená socha sv. Floriána v strednej Európe. Začiatok výstupu je z obce Cerniná a okrem domáceho Dobrovoľného hasičského zboru, ho organizujú ďalšie hasičské zbory z priľahlých obcí a mesta Svidník. Okrem oficiálnych častí a posvätenia zástavy DHZ Cernina, boli pre účastníkov pripravené rôzne súťaže. V disciplíne preťahovania lanom mužstvo z Vyšného Sliača nedalo konkurencii šancu a suverénne vyhralo všetky duely. Okrem pekných spomienok si členovia odniesli aj cenu za prvé miesto. Ďakujeme za pozvanie DHZ Svidníka a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Ing. Miroslav Caban
– veliteľ DHZ Vyšný Sliač

Naši hasiči na návšteve vo Svidníku.

Foto: archív DHZ

Hasičské dedičstvo – súťaž.

Foto: Anna Kočibalová

Foto: Milan Jacko

Hasičské dedičstvo – záber z dronu a technika.

Foto: Anna Kočibalová

NAJDLHŠIA PRECHÁDZKA

Cesta hrdinov SNP je najdôležitejšia turistická magistrála na Slovensku. Vedie od hraničného prechodu Dukla po hrad Devín cez celé Slovensko a časť Čiech. Známa aj ako cesta po červenej, alebo časť medzinárodnej turistickej trasy E8. Meno nesie od roku 1956. Na trase nastúpate a klesnete okolo 30 000 výškových metrov. Jej oficiálna dĺžka je cca 770 km ale každý na nej urobí nejaký ten kilometer navyše, či už tým že vyhľadne alebo zabľúdi. Prechádzka prevažne lesom cez významné pohoria Slovenska. Na túto prechádzku môže vydať každý. Nejaké tvrdenia že ja mám veľa roboty

a povinností neprejde. Práve na tejto trase prídete na to, že svet sa bude točiť aj bez vás. Nie sme až tak nenahraditeľní a dôležití ako si o sebe myslíme.

Táto cesta dáva človeku veľa priestoru rozobrať svoje myšlienky. Slnko vás spáli ako značku po ktorej kráčate a dážď so snehom vás vrátia do čias, keď človek rozmýšľal jednoducho. Kráčaj, jedz a spi. To sú na ceste jediné starosti. Tých našich 790 km a 25 dní chôdze si vybralo svoju daň. Každý z nás mal nejaké väčšie či menšie „bolačky“, ale tu sa s nimi musel naučiť žiť a potlačiť

ich. Plníte si predsa svoj sen. Našepkávajú hlavu o tom, že sa na to treba v daždi a vetre vykašľať musíte potlačiť. Inak to nedáte.

Cestu sme absolvovali najmä s ohľadom na bezpečnosť v trojici Miroslav Benčo, Martin Frič a Stanislav Oravec. Prechádzka, výlet, prežívanie – akokoľvek túto cestu nazvete bude platiť heslo vytesané v skale pod hradom Devín že AJ CESTA MOŽE BYŤ CIEĽ.

PS: Ďakujem manželke, že mi umožnila prežiť toto dobrodružstvo.

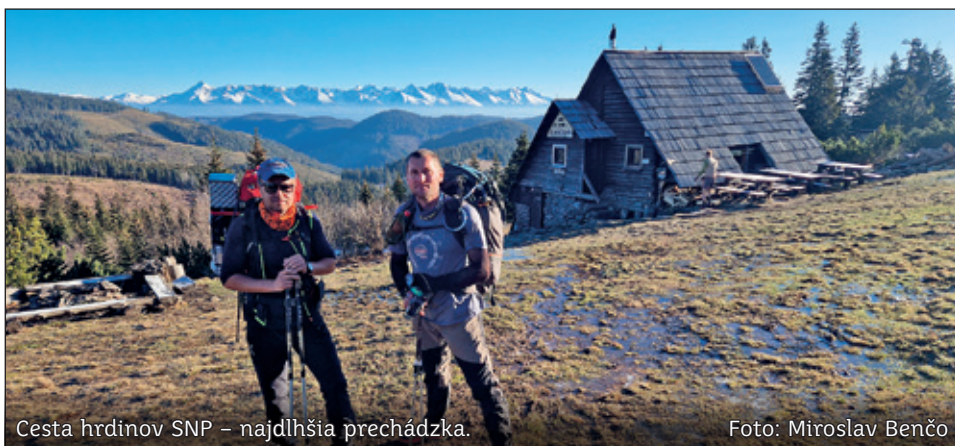
Miroslav Benčo

Vynikajúci výkon našich chlapcov a krásny zážitok z našej prírody. Foto: Miroslav Benčo

Cestou necestou. Foto: Miroslav Benčo

Cesta hrdinov SNP – najdlhšia prechádzka.

Foto: Miroslav Benčo

Štefánikova mohyla na Bradle.

Foto: Miroslav Benčo

Cez hory i mestá.

Foto: Miroslav Benčo

35. ROČNÍK STOLNOTENISOVÉHO TURNAJA O POHÁR STAROSTU OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE

Búchanie rakiet, stoly poprúšané potom, loptičky s miliónmi odtlačkov prstov. To bol 27. apríl 2023 – deň plný radosti, veselosti, úskokov, behu, drámy, bratských súbojov, kamarátskych rád a fandaní z každej strany. I keď sa tohtoročný turnaj konal o čosi skôr ako býva zvykom, my sme boli pripravení a súperovi žiaden z nás nenechal loptičku len tak, napospas osudu. Hrali sme do posledného dychu, do poslednej kvapky potu, do posledného ťuku o stôl a veru sa nám darilo. Niektorí prekvapili nielen svojich kamarátov, ale

i svoje okolie. Všetci sme hrali v duchu fair play a najmä s radosťou.

V konečnom rebríčku sa stal absolútnym MAJSTROM OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE Matúš Morava (6. A) a MAJSTERKOU Tamara Bullová (6. B). O rok sa máme na čo tešiť, lebo sa nám črtá mnoho ďalších talentov a tešíme sa, že stolný tenis má veľa šikovných rúk a hláv.

Kategória DIEVČATÁ 1. – 5. ročník: 1. Anna Kohútová (5. B); 2. Alica Sliacka (4. A); 3. Veronika Štrbáková (5. A).

Kategória CHLAPCI 1. – 5. ročník: 1. Matúš Sleziak (5. B); 2. Miroslav Vajda (5. B);

3. Šimon Štefko (5. B). **Kategória DIEVČATÁ 6. – 9. ročník:** 1. Tamara Bullová (6. B); 2. Timea Pastuchová (7. A); 3. Michaela Cevárová (7. A). **Kategória CHLAPCI 6. – 9. ročník:** 1. Matúš Morava (6. A); 2. Viktor Švidroň (9. A); 3. Matúš Sleziak (5. B)

Veľké poďakovanie patrí pánovi Littvovi, ktorý celý projekt zastrešuje a p. starostovi Mgr. Milanovi Fričovi a p. prednostovi Pavlovi Bartíkovi za pomoc pri organizácii turnaja.

Mgr. Jana Šablatúrová

Stolnotenisový turnaj v ZŠ.

Foto: archív ZŠ s MŠ

HURÁ PRÁZDNINY

Všetci sme sa tešili na koniec školského roka – žiaci aj učitelia. A zrazu je to tu. 30. 6. 2023 sme sa rozlúčili najskôr na svätej omši, neskôr na školskom dvore, potom v triedach a nakoniec sa deviataci rozlúčili nielen so školou, ale aj s učiteľmi. Veru sa im nechcelo ani odísť. Mnohí žiaci odchádzali domov spokojní s vysvedčením, mnohí boli sklamaní. Na konci roka tradične odmeňujeme najlepších žiakov za ich úspechy a nezabúdame na najlepších zberačov, či čitateľov. Tento školský rok sme si trochu vydýchli, čo sa týka koronavírusu. Avšak problémy sa nevyhli ani školstvu. Časté výmeny ministrov školstva prinášajú chaos. Schválenie tretej hodiny telesnej a špor-

tovej výchovy poriadne zamávalo koncepciami učebných plánov. V našej škole by sme museli zrušiť časť profilového predmetu – regionálna výchova. Zatiaľ zvíťazil zdravý rozum a právnický výklad zákona, ktorý nič nemení. Tak trochu je to výsmech ľuďom, ktorí tieto zákony píšú. Zmena školského zákona od 1. 9. 2023 chce síce riešiť problematiku inkluzívneho vzdelávania, ale zabudlo sa na financovanie tejto oblasti. V neposlednom rade nás čaká veľká reforma školstva začínajúca v prvých 40 školách od septembra 2023 a samozrejme do konca roka ešte nový minister. O chýbajúcich financiách a investičných dlhoch už ani nehovorme.

Pozitívnu správou je, že v základnej a materskej škole narastá počet žiakov a detí. Od septembra 2023 zriaďovateľ školy pristúpil k zriadeniu novej triedy materskej školy v Strednom Sliači.

Aj napriek všetkým prekážkam a problémom sme pripravení na všetko a budeme svoje poslanie vykonávať so ctou, trpezlivosťou a láskou, aby sme nám zverené deti vychovávali pre úspešný život v 21. storočí.

Prajem všetkým, aby cez prázdniny načerpali nové sily, trávili viac času so svojimi rodinami, dávali si pozor na úrazy, a aby sme sa spokojní a šťastní v septembri znova stretli.

Mgr. Mária Hatiarová

Ukončenie školského roka v našej ZŠ s MŠ. Foto: archív ZŠ s MŠ

SMÚTOČNÁ ROZLÚČKA

Vojtech Littva zomrel 20. júna 2023, posledná rozlúčka sa konala vo štvrtok 22. júna. Na poslednej ceste ho okrem rodiny odprevádzali aj kolegovia, priatelia a známi. Lúčili sa s ním mnohé generácie folkloristov, medzi nimi súčasní aj bývalí členovia folklórnej skupiny Sliačanka, folklórneho súboru Liptov i detského súboru Sliačanček. V mene občanov Liptovských Sliačov vzdávame hold nášmu rodákovi Vojtechovi Littvovi a ďakujeme mu za všetko čo urobil pre kultúru a ľudové tradície našej obce.

Alena Balážecová

VOJTECH LITVA - ŽIVOT A DIELO

Známy interpret a nositeľ ľudovej tanečnej tradície, dlhoročný umelecký vedúci a choreograf folklórneho súboru Liptov, detského súboru Sliačanček a folklórnej skupiny Sliačanka sa narodil 25. júla 1940 vo Vyšnom Sliači. Základnú školu vychodil v rodnej obci, kde už ako malý chlapec tancoval v detskom národopisnom súbore B. Kubánkovej. Krátko pôsobil v SLUK-u, počas základnej vojenskej služby vo VSPT Jánošík v Brne. Po návrate pracoval v Ružomberku. Od roku 1961 pôsobil vo folklórnej skupine Sliačanka ako tanečník a neskôr choreograf až do roku 1993. Nakoniec pracovne i umelecky skončil v Ružomberku, kde v roku 1962 obnovil činnosť folklórneho súboru pod novým názvom Liptov. V roku 1969 spolu s riaditeľom ZDŠ Štefanom Kubačkom a učiteľkou Alžbetou Jackovou obnovili činnosť detského folklórneho súboru v Sliačoch, v ktorom pôsobil ako choreograf do roku 1998.

Vojtech Littva spolupracoval s mnohými folklórnymi súborami na Slovensku. Vytvoril okolo 150 choreografií a scénických obrázkov vo svojich kolektívoch i ako hosťujúci choreograf vo FS Gymnik, Magura, Oravan, Partizán, Považan, VUS Jánošík i vo folklórnych kolektívoch v Maďarsku a vo vtedajšej Juhoslávii. Bol jedným z prvých choreografov na Slovensku, ktorým spracoval tému remeselníckeho a robotníckeho folklóru. Podieľal sa na tvorbe rozhlasových a televíznych nahrávok a programov, dokumentárnych i hraných filmov. Pripravoval a režíroval viaceré programy na festivaloch vo Východnej, v Detve a v Likavke. Vojtechovi Littvovi bola v rokoch 2013 a 2014 venovaná celoštátna súťaž Šaffova ostroha v kategórii A – tanečná osobnosť. Liptovské kultúrne stredisko v roku 2014 mu ako jedinečnej osobnosti a žijúcej legende tanca pripravilo tanečnú dielňu, tvorivé stretnutie sa konalo v jeho rodisku.

Celý život Vojtecha Littvu bol spätý s rodinou obcou Liptovské Sliače a s regiónom Liptov. Jeho profesionálna dráha bola od mladosti spojená s folklórom. Práca mu bola koníčkom a koníček prá-

cou, predovšetkým ľudový tanec, pieseň, kroj, ľudové kultúrne dedičstvo. Jeho najväčšou životnou radosťou bola rodina a tiež úspechy i ocenenia súborov, ktoré viedol. Choreografie, ktoré Vojtech Littva vytvoril, získali rôzne ocenenia a folklórne kolektívy z nich čerpajú dodnes. Ako jedinečný tanečník obohatil sliačanský mužský tanec o „Vojtovu cifru“. Za svoju prácu získal viacero ocenení napr.:

- 1972 Najlepší amatérsky tanečník ČSSR
- 2001 Cena obce Liptovské Sliače
- 2006 Medaila D. G. Licharda

- 2007 Cena starostu obce Lipt. Sliače
- 2013 Cena primátora mesta Ružomberok
- 2014 Pamätná plaketa predsedu ŽSK
- 2015 Pamätná plaketa za prínos v oblasti folklóru pri príležitosti životného jubilea
- 2020 Cena Žilinského samosprávneho kraja

Vojtech Littva má veľkú zásluhu na tom, že obec Liptovské Sliače sa vďaka folklóru stala známou nielen na Slovensku ale aj v zahraničí.

A. Balážecová

Spomienky na činnosť nášho rodáka o zachovanie našich ľudových tradícií.

Zdroj: FS Sliačanka

Folklór mal rád a zanechal po sebe hlbokú brázdú vynikajúcej práce.

Foto: FS Sliačanka

PANI UČITEĽKA, ĎAKUJEME!

25. máj 2023 bol krásny slnečný deň a práve tento deň bol pre mnohých veľmi smutný a žalostný. V Ľubeli sme sa rozlúčili s našou kolegynou Mgr. Magdalénou Gejdošovou. Smútočného obradu sa okrem rodiny zúčastnili aj bývalí kolegovia, množstvo obyvateľov Ľubele aj Lipt. Sliačov. Dojemná a láskavá bola účasť mnohých bývalých žiakov s kyticami kvetov. Na ich tvárach sa zračil žal, smútok, ale sem – tam im prebleskol aj úsmev pri počúvaní zádušnej svätej omše, ktorú celebraval správca farnosti v Ľubeli JUDr. ThLic. PaedDr. Ladislav Čurilla Phd. LL. M. Jeho kázeň bola mimoriadne ľudská, dojemná, krásne prepoil život M. Gejdošovej ten ľudský s pedagogickým kumštom. Vyzdvihol jej prácu pedagóga, jej lásku k deťom, ktorým sa celý život venovala a pre ktoré sa rozdávala.

Pripomeňme si jej pedagogické roky. Po skončení Strednej všeobecnovzdelávacej školy v Lipt. Mikuláši (1966) nastúpila v tom istom roku na ZŠ Hutý, tu pôsobila 3 roky a ďalšie dva roky učila v Likavke. Od roku 1971 pracovala na ZŠ Lipt. Sliače a zároveň diaľkovo študovala na Pedag. fakulte v BB – špecializácia 1.–5. roč. a ruský jazyk. Mnoho rokov vyučovala na 2. stupni ZŠ práve ruský jazyk a dosahovala výborné výsledky so žiakmi na súťažiach práve v tomto jazyku. Mala úspešných rieši-

teľov olympiády ruského jazyka v rámci okresu (vtedy bol okres Lipt. Mikuláš), podobne víťazov v detskom prednese Puškinov pamätník (obdoba Hviezdoslavovho Kubína) a excelovali najmä v speváckych súťažiach v speve ruských ľudových piesní, kde boli úspešní aj v rámci Slovenska. Aby sa zdokonalila v ruskom jazyku, absolvovala niekoľkotýždňový študijný pobyt v Leningrade – Puškinov inštitút.

Neskôr prešla vyučovať na roč. 1.–5. a aj v práci s tými najmenšími žiačikmi sa našla. Deti jej verili, nasledovali ju. Bola vždy ochotná pomôcť, povzbudiť, poradiť, bola úprimná a spravodlivá, kamarátsky dôsledná.

Okrem pedagogickej činnosti sa zapájala aj do iných aktivít. Keď sa škola pripravovala na prechod na regionálnu školu s rozšíreným vyučovaním regionálnej výchovy a ľudovej kultúry, napísala rozsiahlu prácu o Kostole sv. Šimona a Júdu v Lipt. Sliačoch, kde poukázala na jeho históriu, zvláštnosti, prepojenie s J. Hanulom až po súčasnosť.

Dlhé roky bola vedúcou MZ pre roč. 1.–4., podobne mnohé roky viedla kroniku ZŠ, bola aktívnou členkou výboru ROH, mala na starosti kabinet 1.–4. r., starala sa o kabinet učebníc a učebných pomôcok pre všetkých žiakov ZŠ, bola skupinová i oddielová vedúca PO, aktívna pri všetkých zbierkach (rastliny, papier,

sklo, železo, textil, ...), zúčastňovala sa so žiakmi brigád na JRD – zbieranie kameňov, čistenie polí, zber zemiacov (takto si deti zarobili na školský výlet), činná bola aj pri nácvi-ku amatérskych divadiel.

Aktívnu pedagogickú činnosť ukončila v roku 2013, ale do roku 2018 viedla turistický krúžok, kde s malými zvedavcami spoznávali krásy Slovenska.

V Ľubeli už ako dôchodkyňa prevzala po mame členstvo v ZPB, kde bola členkou výboru a ako sme dozvedeli v zádušnej svätej omši, pomáhala aj vo farnosti v rámci svojich možností.

Posledné roky života ju trápili zdravotné problémy, veľké zdravotné problémy. Snažila sa nevzdávať, bojovala, dúfala, verila. Pár dní po 75. narodeninách ju zradilo choré srdiečko – 22. mája 2023. Odišiel výborný človek, výborný pedagóg, výborný kolega a priateľ. Budeme spomínať s úctou a láskou. Pani učiteľka, ďakujeme!

Češť Vašej pamiatke!

Kolektív pracovníkov
ZŠ s MŠ J. Hanulu

ZOMREL ŠTEFAN LIKAVČAN

29. 4. 2023 zomrel Ing. Štefan Likavčan, bývalý zástupca starostu obce v Liptovských Sliačoch, poslanec a dlhoročný riaditeľ Detského domova v Ružomberku, dnešného Centra pre deti a rodiny. Štefan Likavčan zomrel náhle a nečakane vo veku 58 rokov. Do histórie Liptovských Sliačov a Ružomberka sa zapísal výrazne, niekoľko rokov vykonával dôležité funkcie a zaslúžil sa o veľké veci. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala v stredu 3. mája v Dome nádeje v Liptovských Sliačoch.

Alena Balážecová

ZÁVEREČNÝ KONCERT SZUŠ DOTYK – PRACOVISKO LIPTOVSKÉ SLIAČE

Dňa 13. 06. 2023 sa uskutočnil záverečný koncert SZUŠ DOTYK v Liptovských Sliačoch, na ktorom bola skvelá atmosféra a medziodborová spolupráca. Predstavili sa nám žiaci všetkých odborov a vekových kategórií – od našich najmenších až po starších študentov, ktorí nám predviedli aj vlastnú tvorbu. Sme veľmi hrdí a šťastní, že toto elokované pracovisko v Liptovských Sliačoch sa stále a kvitne. Ďakujeme obecnému úradu, ktorý nám poskytol priestory KD na uskutočnenie podujatia. Ďakujeme šikovným a nadaným deťom, úžasným pedagógom a rodičom.

SZUŠ

Koncert SZUŠ Dotyk.

Foto: archív SZUŠ

ROZLÚČKA SO ŠKOLSKÝM ROKOM

Školský rok 2022/2023 sme ukončili záverečnými prehrávkami, ktoré sa uskutočnili 31. mája 2023. Žiaci súkromnej základnej umeleckej školy (SZUŠ) Jánoš, elokované pracovisko v Liptovských Sliachoch vystúpili so svojim programom v kultúrnom dome.

Pred divákmi sa predstavilo okolo 30 účinkujúcich zo všetkých umeleckých odborov umeleckej školy. Ich vystúpenie bolo venované k sviatku Dňa detí a tiež bolo poďakovaním pre rodičov a príbuzných, ktorí vedú svoje deti k umeniu

a podporujú ich počas štúdia. Pestrý program bol zostavený z tanečných, speváckych a hudobných čísel. Výtvarné diela mohli obdivovať návštevníci záverečných prehrávok na mini výstave.

Slovko ďakujem patrí a za pomocnú ruku pri príprave prehrávok vedeniu obce L. Sliache a ďakujeme tiež všetkým, ktorí prispeli ku krásnej atmosfére. Prajeme požehnané prázdniny.

Kolektív pedagógov SZUŠ Jánoš

Koncert SZUŠ.

Foto: archív SZUŠ

PÁLENIE JÁNSKEJ VATRY V SKÁLÍ

V sobotu 24. júna pripravil DHZ Vyšný Sliach a OZ Dráčik akciu pálenie jánskej vetry. Prvá časť akcie bola venovaná deťom, ktoré po absolvovaní rôznych disciplín mohli získať sladkú odmenu. Ďalej bol pre deti pripravený animačný program, pri ktorom sa do sýta vyskákali a zabavili. Druhá časť bola zameraná pre dospelých, a tu si mohli siláci vyskúšať pílenie pílou „bruchačkou“ či preťahovanie lanom. Hladoši si mohli opieť klobásku, či slaninku na pripravenom ohni, alebo pochutnať na fajnej kapustnici. O dvadsiatej prvej hodine bola slávnostne zapálená jánska vatra, pri ktorej sa zúčastnení zohrievajú až do polnoci.

V mene organizátorov sa chcem poďakovať Pozemkovému spoločenstvu ur-

báru obce Liptovské Sliache za poskytnutie dreva na vatru, ďalej obecnému úradu za pomoc a v neposlednom ra-

de všetkým, ktorí akokoľvek priložili ruku k dielu.

Ing. Miroslav Caban

Stavanie vetry a príprava na večer.

Foto: archív DHZ

Zázemie ako sa patrí. Foto: archív DHZ

A vatra horí.

Foto: archív DHZ

Tradičná omša na Sliačanskej Magure, dňa 01. 07. 2023.

Foto: Anna Kočibalová

14. ROČNÍK SLIAČANSKÁ KOPAČKA

Tento turnaj v malom futbale organizovalo 1. OFC a to dňa 24. 06. 2023 na futbalovom štadióne Na Močilách. Išlo o 14. ročník tohto podujatia. Organizátorom sa podarilo po niekoľkých rokoch znovu oživiť myšlienku tohto podujatia. Mnohí bývalí futbalisti mali znova možnosť oživiť svoje staré spomienky na časy, kedy každý jeden z nich futbal aktívne hrával, reprezentoval svoj futbalový klub a dnes ho už len sledujú zo sedadiel futbalovej tribúny. Tohto futbalového zápolenia sa zúčastnilo 7 mužstiev v 2 vekových kategóriách od 15 rokov do 40 a nad 40 rokov. Podporiť nás prišiel aj vynikajúci slovenský profesionálny futbalista – útočník

a reprezentant Adam Zrelák, ktorého prítomnosť upevnila čaro tohto futbalového zážitku. Podakovanie patrí aj sponzorovi podujatia Peterovi Fričovi.

Zúčastnené mužstvá: vo vekovej kategórii do 40 rokov: **FC PLASTYK, GRCO TEAM, LEGENDY a TEPLICA**; vo vekovej kategórii nad 40 rokov: **FCCF, OLD BOYS a OLD STARS**.

Turnaj rozhodovali rozhodcovia: Miroslav Socháň, Jaroslav Tutura a Timotej Ivák.

Rebríček výsledkov vo vekovej kategórii do 40 rokov:

1. LEGENDY so 7 bodmi; 2. TEPLICA so 6 bodmi; 3. GRCO TEAM so 4 bodmi; 4. FC PLASTYK s 0 bodmi. Najlepším strelcom tejto kategórie bol Roman Mikulec s 5 gólmi. Najúžitečnejším hráčom kategórie do 40 rokov sa stal Miroslav Demčo. Najlepším brankárom tejto kategórie bol Erik Mikulec.

Rebríček výsledkov vo vekovej kategórii nad 40 rokov:

1. FCCF so 4 bodmi; 2. OLD STARS so 4 bodmi; 3. OLD BOYS s 0 bodmi. Najlepším strelcom kategórie bol Radovan „Golanka“ Ondrejka. Najúžitečnejším hráčom kategórie nad 40 rokov sa stal Rastislav Ondrejka. Najlepším brankárom kategórie bol Igor Labuda.

Do súťaže v kopaní pokutových kopov sa prihlásilo 23 žien, ale zúčastnilo sa ich len 19.

Rebríček v kopaní pokutových kopov:

1. Marcela Fričová; 2. Natália Bursová; 3. Beáta Pindurová
Ďakujeme Vám všetkým za podporu!

Pavol Bartík
predseda 1. OFC Liptovské Sliače

Foto: Milan Jacko

Fotografie z turnaja v malom futbale.

Foto: archív 1. OFC

Z HISTÓRIE TENISOVÉHO KLUBU LIPTOVSKÉ SLIAČE

Viete že:

■ Tenisový klub Liptovské Sliače bol založený na ustanovujúcej schôdzi pod javiskom kultúrneho domu v Strednom Sliači dňa 24. 4. 1999. Klub je občianske združenie riadne zaregistrované na Ministerstve vnútra SR, má schválené stanovky, pridelené IČO a DIČ. V súčasnosti má 29 riadnych členov, 24 hráčov registrovaných v STZ (z toho 8 žiakov, 2 žiačky, 3 dorastencov a 11 mužov). Na kurty chodí pravidelne hrať 30 rekreačných hráčov a hráčok. Ročne klub uskutoční 10 turnajov a súťaží, vrátane súťaží družstiev STZ a individuálneho celoslovenského turnaja mužov STZ triedy C (v tomto roku 22. ročník), majstrovstiev Liptovských Sliačov a pod. Registrovaní tenisti hrajú súťaže družstiev a individuálne turnaje poriadané STZ. Hráči klubu sa každoročne zúčastňujú turnaja v štvorhre v družobnej obci Háj ve Slezsku

■ Erb klubu navrhol člen klubu Jozef Hlavatý (+ 15. 12. 2011)

■ Predsedom klubu je Ing. Miroslav Hanula, podpredsedom Ing. Milan Sleziač, pokladníkom Ivan Marko, členmi výboru Ján Plávka a Milan Kelčík, kontrolórom Ing. Jozef Benčo.

■ TK Liptovské Sliače je jediný dedinský klub v Žilinskom kraji, má trénera detí s licenciou, muži v minulosti hrali 2. slovenskú ligu, v súčasnosti mladší žiaci zvíťazili v 2. triede súťaže družstiev SsTZ, keď vyhrali s rovesníkmi z Martina, Považskej Bystrice, Kysuckého Nového Mesta, Ružomberka, Čadce. Družstvá žiakov, dorastencov a mužov pravidelne hrajú v súťažiach Slovenského tenisového zväzu, ich súpermi sú vždy tenisti mestských klubov.

■ Tenisový krúžok je súčasťou Centra voľného času pri ZŠ s MŠ

■ každý rok na jar členovia klubu odpracujú viac 100 brigádnických hodín pri príprave kurtov na nadchádzajúcu sezónu, rozhodia a uvalcujú 3 tony novej antuky

■ 20. 5. 1999 sa začala výstavba dvoch tenisových kurtov. Areál navrhli a výstavbu manažovali M. Hanula a J. Dvorský, stavbyvedúcom bol J. Dvorský, projektant a stavebný dozor bol Ing. Ľubomír Sleziač

■ 13. 8. 2000 bolo slávnostné otvorenie a požehnanie tenisového areálu za prítomnosti starostu V. Fuňáka, poslancov obecného zastupiteľstva, funkcionárov STZ a širokej verejnosti. Kurty sú spoločným dielom Obce Liptovské Sliače, jej pracovníkov a VPP, sponzorov, členov klubu a jeho sympatizantov. Členovia a sympatizanti klubu pri výstavbe odpracovali 3400 brigádnických hodín, hodnota diela je 33 194€

■ V mesiacoch máj – november 2001 prebiehala výstavba krytej tribúny pre 90 divákov. Výstavbu tribúny financovala Obec Liptovské Sliače, manažoval M. Hanula, navrhol a realizoval J. Dvorský, za pomoci pracovníkov obce.

■ 12. 9. 2003 bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu budovy šatní a ubytovacej časti, ako spoločnej investície Obce Liptovské Sliače a Tenisového klubu Liptovské Sliače.

■ 26. 9. 2003 začala výstavba budovy šatní a ubytovacej časti. Základný kameň položili vtedajší minister školstva Martin Fronc, poslanec VÚC Žilina Ján Ondrejka a starosta obce Vladimír Fuňák. Ideový koncept budovy navrhli M. Hanula (výstavbu aj manažoval) a Jo-

zef Dvorský (bol stavbyvedúci a na výstavbe sa aj podieľal), budovu naprojektoval Ing. Ľubomír Sleziač, ktorý bol aj stavebný dozor.

■ 17. 9. 2010 bola kolaudácia budovy šatní a ubytovacej časti. Ubytovacia časť dostala názov Penzión BREJK*. V budove na prízemí sa nachádzajú šatne a spoločenská miestnosť, relaxačná časť. Spoločenskú miestnosť a kuchyňu využívajú okrem tenistov aj občania Liptovských Sliačov na rôzne rodinné a spoločenské oslavy (do 30 osôb). Ubytovacia časť v podkroví (25 lôžok) slúži okrem turistov aj pre ubytovanie hostí pri akciách poriadaných obcou a tiež pri svadbách a oslavách našich spoluobčanov, ak jeden z partnerov nebýva v Sliačoch.

■ Na výstavbu budovy získal tenisový klub dotáciu z Ministerstva školstva SR vo výške 31 535€. Táto dotácia bola rozdelená na dve polovice ako vklad obce a klubu do výstavby diela. Taktiež prostriedky získané od sponzorov (12 406€) boli rozdelené v rovnakom pomere. Okrem toho boli do výstavby budovy vložené finančné prostriedky a materiálne hodnoty obce a klubu, práca pracovníkov obce a členov a sympatizantov klubu.

■ Hodnota diela je 157 668€, vklad obce je 134 044€ (85%), vklad klubu je 23 624€ (15%)

pokračovanie na str. 26

Predseda TK
Ing. Miroslav Hanula

Začiatok výstavby šatní tenisových kurtov.

Foto: archív TK

Výstavba tenisových kurtov.

Foto: archív TK

pokračovanie zo str. 25

■ Na základe nájomnej zmluvy schválenej obecným zastupiteľstvom je prevádzkovateľom budovy Tenisový klub Liptovské Sliače. Klub hradí všetky náklady na prevádzku, vrátane energií. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami po zdanení je investovaný do nákupu potrebného materiálu a údržby budovy. Klub má živnostenské oprávnenie ako subjekt, ktorý nie je založený na podnikanie. To znamená že prevádzka ubytovania má napomôcť hlavnej činnosti klubu, ktorou je športová činnosť – tenis. Klub má všetky ďalšie potrebné povolenia, rozhodnutia a súhlasy na túto činnosť,

vrátane daňového úradu, hygieny, súhlasu obce o umiestnení prevádzky a podobne

■ v októbri 2011 boli vykonané vonkajšie terénne úpravy, zámková dlažba, hodnota diela 3 500 €, sponzorom bol Ján Morava

■ 6. 11. 2012 – bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu kurtu č. 3, ako podmienky našej účasti v 2. lige, kde muži postúpili

■ 2. 9. 2013 – začiatok výstavby tretieho kurtu

■ 3. 5. 2014 – ukončenie výstavby a požehnanie kurtu č. 3, hodnota diela je 13 587 € (vrátane 756 brigádnických hodín členov klubu)

■ august 2017 – bol realizovaný 17m vrt, osadené dve 1000l nádrže a nové čerpadlo pre polievanie kurtov, sponzorom bol Ján Morava

■ október 2018 – polozenie asfaltu na prístupovej ceste k tenisovému areálu
■ hlavní sponzori a dobrodinci klubu – Obec Liptovské Sliače (starostovia V. Fuňák, J. Ondrejka, M. Frič), Ján Morava, Ján Plávka, Intersport, Základná škola JH Liptovské Sliače, Ján Tkáčik – MT – Elektro, Slovenská sporiteľňa, Mgr. Milan Frič, Ing. Ľubomír Sleziač, Pavol Nemček, Urbár Liptovské Sliače, Urbár Liptovské Sliače – Laziská dolina, Peter Juráš, František Ondrejka, Pavol Švidroň
Ing. Miroslav Hanula, predseda klubu

TENISOVÝ KLUB LIPTOVSKÉ SLIAČE – SÚČASNOSŤ

Brigády na tenisových kurtoch 2023

Brigády pri príprave tenisových kurtov na sezónu 2023 skončili 11. 4. 2023. Ako tradične sa zametalo, odstraňovala zamrznutá antuka, napínali čiaru, rozhodilo sa 2,5t novej antuky, opravovalo oplotenie, valcovalo a natáhovali siete. Tenisti spolu odpracovali viac ako 100 brigádnických hodín. J. Plávka inicioval a realizoval za pomoci členov klubu automatické polievanie na kurtoch č. 1 a 2. Zakopali sa 1" hadice a osadili sa polievacie trysky. Polievanie na všetkých troch kurtoch je automatické, stačí otvoriť ventily a rozstrekovacie otočné trysky kurty polejú.

Liptovské Sliače profesional open 2023, 22. ročník, 24. až 30. 4. 2023

Úvodného turnaja sezóny v dvojhre sa zúčastnilo 16 hráčov.

Výsledky: Finále: J. Frič – P. Gallo 6/2, 6/2. Semifinále: J. Frič – S. Švidroň 3/6, 6/4, 6/1, P. Gallo – M. Hanula 6/2, 6/1.

Liptovské Sliače senior double VIPi 2023 18. ročník, 20. – 21. 5. 2022, turnaj v štvorhre pre pozvaných hráčov, 6 dvojíc SR, 4 dvojice ČR

Zvítazila sliačanská dvojica Ján Plávka. Pavol Alman.

Tenisového turnaja medzi družobnými obcami Liptovské Sliače a Háj ve Slezsku sa zúčastnilo 10 dvojíc, ktoré boli rozdelené do dvoch päťčlenných skupín, v ktorých hral každý s každým. V nedeľu sa hralo semifinále, kde postúpili prvé dve dvojice z každej skupiny a potom finále. Za Liptovské Sliače okrem semifinalistov ešte nastúpili dvojice Milan Sleziač – Jozef Benčo a Milan Kelčík – Marián Sleziač, Tomáš Mrva – Jozef Barták. Jozef Frič – Patrik Gallo. Ceny pre víťazov venoval starosta obce Mgr. Milan Frič a TK Liptovské Sliače.

Výsledky semifinále: J. Plávka, P. Alman – Silvester Švidroň, Miroslav Hanula 6/4, 6/2; A. Lýko, R. Moravec (ČR) – T. Kadula, M. Martiník (ČR) 6/4, 7/6(3), 10/6. Finále: J. Plávka, P. Alman – A. Lýko, R. Moravec (ČR) 5/7, 6/2, 10/7.

Senzačné víťazstvo mladších žiakov v II. A triede súťaže družstiev 2023

Mladší žiaci TK Liptovské Sliače zvíťazili vo všetkých stretnutiach súťaže družstiev Stredoslovenského tenisového zväzu a vyhrali súťaž. V jednotlivých zápasoch postupne vyhrali nad TK Sparta Považská Bystrica 4:2, TKM Martin 3:3 (na sety 7:6), TK Kysucké Nové Mesto 4:2, TK Ružomberok 3:3 (na sety 7:6), TK Tenis Centrum Bojnice 4:2. TK Liptovské Sliače sú jediné dedinské družstvo v Žilinskú kraji, hrali len s mestskými klubmi. Body za TK Liptovské Sliače vo svojich víťazných zápasoch získali Matúš Sleziač – 5/4 (v dvojhre (v štvorhre), Lukáš Alman – 2/5, Šimon Rechtorík (4/0), Dávid Kapitán (1/2) a Matúš Morava (0/1). Kapitánom družstva bol Pavol Alman, jeho náhradníkmi Marián Sleziač a Miroslav Hanula. Deti dlhodobo trénuje Michal Trnečka z Liptovského Mikuláša. Mladých sliačanských tenistov čaká za víťazstvo odmena a súčasne im srdečne gratulujeme.

Ing. Miroslav Hanula, predseda klubu

Súčasnosť – tenisové kurty a mladší žiaci.

Foto: archív TK

AKTIVITY DENNÉHO CENTRA

DEŇ MATIEK

JEDEN DEŇ V TÝŽDNI PATRÍ MAMIČKÁM S DEŤMI

PREDNÁŠKY PÁNA DOKTORA BENČA

DEŇ DEŤÍ.

Foto: Mgr. Janka Ondříková

MO JDS LIPTOVSKÉ SLIAČE V BIELSKO – BIALEJ

Naša miestna organizácia Jednoty dôchodcov dostala tú česť zúčastniť sa na 13. STRETNUTÍ NA HRANICI, organizované v Bielsku – Bialej dňa 24. 06. 2023.

Cieľom stretnutia bola účasť s našimi seniormi z ostatných častí Slovenska, z Čiech a z Poľska na spoločnej zábave a športe, spojená s nadväzovaním nových priateľských vzťahov.

Zúčastnili sme sa vystúpení seniorských tanečných a speváckych súborov a spo-

ločných športových hier. Našu organizáciu zastupovala spevácka skupina. Na harmonike nás sprevádzal pán Zdeno Buliak. Naše vystúpenie malo veľký úspech, nielen v speve, ale aj v prezentácii našich úžasných krojov. V disciplíne pílenie dreva obojručnou pilou, získala naša zmiešaná dvojica v zložení okr. predseda Juraj Praženica a predsedníčka MO Lipt. Štiavnica Valéria Tóthová, striebornú medailu. K tomuto úspechu im gratulujeme a ďakujeme

za reprezentáciu. V závere tohto stretnutia sme absolvovali krátku prehliadku Bielskeho Starého mesta a vypočuli sme si prednášku o jeho histórii. Pokračovali sme spokojní a dobre naladení domov, do nášho krásneho Liptova. Za pozvanie ďakujeme Ing. Jurajovi Praženicovi a Dr. Michalovi Kotianovi.

**Predsedníčka MO JDS
Liptovské Sliače
Mária Hanulová**

Členovia JD našej obce na stretnutí v Bielsko Biala.

Foto: archív JD

ČLENOVIA TURISTKLUBU PLNÍ AKTIVÍT A POZNÁVANIA KRÁS PRÍRODY

Čistý horský vzduch v pľúcach, turistické topánky na nohách a pár správnych ľudí k tomu... – to je tá ideálna kombinácia na potulky prírodou. Aj nás, členov Turistklubu Liptovské Slia-

če, zlákali príjemné jarné dni a opäť sme podnikli niekoľko zaujímavých turistických akcií. Naši členovia aj priaznivci sa týchto akcií zúčastňovali v hojnom počte. V apríli sme pri príle-

žitosti Dňa Zeme zorganizovali brigádu na Vidovom, kde sme opravili zničený turistický smerovník a odviezli sme železnú konštrukciu z bývalej zhorenej chaty, ktorá tam dlhé roky uberala

Turistklub – najaktívnejšia zložka v našej obci.

Foto: archív TK

z krásy tohto miesta. Na vrchole Malého Salatína sme osadili skrinku na vrcholovú knihu a vyčistili sme turistické chodníky.

Zúčastnili sme sa VII. ročníka výstupu z Ružomberka na Predný Čebrať chodníkom Zdenka Hochmutha – významnej turistickej osobnosti, organizátora a zostavovateľa turistických sprievodcov. Turistov na vrchole čakali odznaky, magnetky a príležitostné pečiatky.

Tretí ročník letného výstup na Malý Salatín (1444 m. n. m.) sme organizovali 8. mája. Tým, že je to nová značená trasa, sprístupňuje lokality, ktoré sú málo známe a začína si nachádzať svojich priaznivcov zo širšieho okolia. Posledný úsek výstupu na vrchol je istený ocelovou reťazou, pretože vedie šmykľavým a strmým skalným terénom. Účast' návštevníkov bola v hojnom počte a v dobrej a veselej nálade. Ako spomienku si zúčastnení odniesli okrem zážitkov aj výstupovú magnetku.

Nasledujúci víkend sa niekoľkí z nás vybrali na výstup na Zniev (985 m. n. m.) a Sklabinský hrad, najsevernejší vrch pohoria Žiar na hranici s Malou Fatrou. Išlo o nenáročnú, ale zato veľmi peknú túru. Rakytov – najvyšší vrchol tzv. Liptovskej Veľkej Fatry sme zdolali ďalšiu májovú nedeľu. Má nadmorskú výšku 1567 m. n. m.. Túru sme začali zo Smrekovice po trase Smrekovica – Severné Rakytovské sedlo – Rakytov po zelenej turistickej značke. Vrchol ponúka nádherný kruhový výhľad na Malú a Veľkú Fatru, Nízke aj Západné Tatry.

V dňoch 26. – 28. mája 2023 v Hermanovciach sa konalo 58. stretnutie čitateľov časopisu Krásy Slovenska. Stretnutie začalo prehliadkou kaštieľa v Hermanovciach, pamätnej izby prof. Hlaváča a kostola sv. Alžbety Uhorskej a pokračovalo diskusiou s redaktormi časopisu Krásy Slovenska a organizátormi podujatia. Sobota patrila výstupu účastníkov podujatia na Mindžovú (920 m. n. m.). Večer spríjemnila voľná zábava v prírode a posedenie pri vatre.

Júnovú turistiku so slnkom zaliatou prírodou si naši turisti užili taktiež počas výstupu na Veľký Fatranský Kriváň (1708 m. n. m.), najvyšší vrch pohoria Malá Fatra. Rozdelili sa na dve partie – jedna vyrazila na bicykloch z Liptovských Sliačov, cez Trusalovú, odkiaľ sa dostali ku chate pod Chlebom. Odtiaľ pokračovali pešo na vrchol. Druhá partia išla z Vrátnej doliny lanovkou na Chleb, pokračovali pešo cez Snilovské sedlo na Veľký Kriváň.

Krakova hoľa (1752 m. n. m.) je jeden z najkrajších výhľadových vrcholov v Nízkych Tatrách. Ponúka mimoriadne pôsobivé výhľady na Liptov. Druhú júnovú nedeľu sme sa vybrali na výstup z Jánskej doliny. Spočiatku nás sprevádzala hustá hmla, ktorá sa tvorila po predchádzajúcom daždivom dni, no keď sa predpoludním vyjasnilo, užili sme si pohľady na severnú stenu Ďumbiera a hlavného hrebeňa Nízkych Tatier. Cestou späť sme sa vracali neznačeným chodníkom, kde sme sa zastavili pozrieť vstupy do jaskýň, ktoré nie sú moc známe – Večná robota a Starý hrad. V masíve

Krakovej hole sa nachádza Systém Hipmanových jaskýň s najhlbšou priepasťou na Slovensku – Studňou radosti, ktorá je hlboká 46 metrov.

Cyklotúra okolo Tatier bola naplánovaná na štvrtok 15. 6. 2023 o 4:30 z Vyšného Sliača. Naši cykloturisti a priaznivci, ktorí sa tiež pridali, začali trasu cez Partizánsku Ľupču – Hutý – Oravice – Zakopané – Tatranskú Javorinu – Ždiar s prestávkou na obed – Podbanské – Liptovský Mikuláš – Partizánska Ľupča – Vyšný Sliač. Celá trasa mala 232 km s prevýšením cez 3000 metrov. Trasa trvala necelých 15 hodín.

Posledný júnový víkend sa konal 56. ročník zrazu turistov VHT v Starej Lesnej. Zúčastnilo sa na ňom 6 členov z Turistického klubu Liptovské Sliače. Zraz je príležitosťou vystúpiť na viaceré neznáme vrcholy a vysokohorské sedlá, nezriedka aj v tomto ročnom období pokryté snehom. Účastníci vystúpili na Predné Solisko (2117 m. n. m.), Mlynické Solisko (2301 m. n. m.), Baranie rohy (2526 m. n. m.), Kežmarský štít (2556 m. n. m.), Malý Kežmarský štít (2513 m. n. m.), Huncovský štít (2353 m. n. m.). Každé ročné obdobie je výnimočné. Príroda je ideálne miesto na relaxáciu, aktívny odpočinok a oddychnutie si od stresu a každodenných povinností. Želáme si, aby nielen pre nás, turistov, bola stále nevyčerpatelným zdrojom pokoja a radosti a aby sme sa často mohli nechať zlákať jej pestrosťou a rozmanitosťou.

Horám zdar!

Vajda Pavol

Veľký Kriváň.

Foto: archív Turistického klubu

Brigáda na Vidovom.

Foto: archív Turistického klubu

Výstup na Krakovu holu.

Foto: archív TK

Cyklotúra okolo Tatier.

Foto: archív TK

Veľký Kriváň.

Foto: archív Turistklubu.

Aktivity Turistklubu.

Foto: archív TK

SLIAČANČEK ROZKVIŤÁ

Detský folklórny súbor Sliačanček v uplynulom šk. roku 2022/23 navštevovalo 56 detí. Malí folkloristi pod vedením Zdenky Oravcovej, Ivany Jackovej a Jany Mojšovej nacvičovali program na pravidelných skúškach a zúčastnili sa rôznych podujatí. Vystupovali pre starších občanov obce Turík, na adventnom večierku, koledovali v Ríme, úspešne reprezentovali na súťaži Eniki Beniki, tancovali a spievali pre Dobrovoľný hasičský zbor, na Deň matiek i na prehliadke Regionálne pexeso v L. Sliačoch. V posledných mesiacoch majú pekné zážitky z týchto akcií:

V BEŠEŇOVEJ ZA ODMENU

V sobotu 20. mája 2023 sa 41 detí a 11 dospelých vybralo na výlet do vodného parku v Bešeňovej. Bola to ich odmena od pána starostu za snahu na skúškach i vystúpeniach. Užili si tu veľa radosti z kúpania a šantenia vo vode i na tobogánoch. Ďakujeme vedeniu Obce Liptovské Sliače za poskytnutú dopravu i vstup do aquaparku.

NA PREHLIADKE V OČOVEJ

V piatok 9. júna 2023 sa Sliačanček zúčastnil nesúťažnej prehliadky detských folklórnych súborov v Očovej. V Školskom klube detí sme s deťmi vytvorili tím novinárov, ktorí od členov Sliačančeka zisťovali, čo všetko zažili. Prinášame ich rozhovor:

Neboli ste celý deň v škole, prečo?

Boli sme v Očovej, je to pri Zvolene. Pozvali nás, pretože ich detský súbor Poľana oslavoval 60. výročie vzniku.

Čo ste tam robili?

Spievali, tancovali, pohostili nás výborným obedom, a potom sme boli tvoriť v Remeselnom dvore. Zdobili sme medovníky, vyšívali krivou ihlou, modelovali keramiky a skúšali na krosnách tkať koberce.

S akým programom ste vystupovali?

Vynášali sme Murienu a rozkazovali si pri muzike, hrali sa v pásme Hybajte do Pažíť. Staršie dievčatá vystúpili s dievčenským kolesom Dou Vyšnejdou.

Ako sa vám páčil súbor z Očovej?

Bolo ich veľmi veľa, chlapcov i dievčat. Chlapci mali oblečené zvláštne kroje, mali holé bruchá. A tancovali rôzne tance, aj s valaškami. Hrali na heligónkach. Dievčatá mali jednoduché oblečenie, naše kabane sa nám páčia viac.

Videli ste tam ešte niečo pekné?

Prešli sme aj cez dedinu, je podobná našej, len menšia. Pred školou majú sochu Mateja Bela. Je to ich významný rodák, ako náš Jozef Hanula. Triedy v škole majú menšie ako my, ale veľmi sa nám páčilo, ako boli vyzdobené.

Zažili ste niečo nezvyčajné?

Cestou do Očovej sme zažili veľký dážď, no cesta domov bola naozaj čudná. Museli sme stáť viac ako 2 hodiny v kolóne. Tak sme tancovali a spievali na ceste i v autobuse. Hrali sme sa rôzne hry, čas nám nakoniec uplynul celkom rýchlo. Nikdy na to nezabudneme.

VO VÝCHODNEJ NA VEĽKEJ SCÉNE

Posledný deň šk. roka bol nezvyčajný nielen pre vysvedčenie, ale aj pre účasť Sliačančeka na najväčšom folklórnom festivale na Slovensku, na veľkej scéne v amfiteátri vo Východnej. Vystúpenie sa uskutočnilo 30. júna 2023 ako súčasť programu Z troch chotárov, ktorý bol venovaný pamiatke zosnulého choreografa a tanečníka Vojtecha Littvu. Sliačanček v ňom účinkoval s pásmom Hybajte do Pažíť spolu s ďalšími súbormi z regiónu Liptov.

Ďakujeme našim malým folkloristom za vzornú reprezentáciu, ich rodičom za spoluprácu a hudobníkom za sprevádzanie. Veľká vďaka za podporu patrí riaditeľstvu ZŠ s MŠ J. Hanulu i vedeniu Obce Liptovské Sliače.

*Päťdesiat detí s tebou sa raduje,
veselo spieva si, hrá sa a tancuje.
Prekrásne košeľe, červené kabane,
na nohy krpce dať a sú prichystané.
Šikovne zatoč sa, aj na tvár úsmev daj –
Sliačanček, ešte dlho nám prekvitaj!*

I. Jacková

Foto: archív DFS

Foto: archív DFS

Foto: archív DFS

Foto: archív DFS

OSPRAVEDLNENIE

Redakčná rada obecných novín sa ospravedľňuje architektovi Ing. arch. Igorovi Maťaťovi, za uverejnenie štúdie IBV Úvrte, bez súhlasu a uvedenia zdroja – autora AKM architektonická kancelária s. r. o. vo vydaní obecných novín Zrkadlo Liptovských Sliačov, číslo 01/2023